

Κρήτες ιεράρχες και τουρκική υπηκοότητα· Εκκλησία και έθνος

Όπως ίσως είναι γνωστό, με πρωτοβουλία και προσπάθειες του οικουμενικού πατριάρχη Βαρθολομαίου, μετά από συμφωνία με την τουρκική κυβέρνηση, εξασφαλίστηκε το δικαίωμα απόκτησης της τουρκικής υπηκοότητας από τους Κρήτες ιεράρχες, έτσι ώστε να έχουν δικαίωμα διεκδίκησης του πατριαρχικού θρόνου (η Εκκλησία της Κρήτης υπάγεται απ' ευθείας στο Οικουμενικό Πατριαρχείο).

Η -αναμενόμενη- καταφατική απάντηση των Κρητών παπάδων (κάποιοι εκ των Δωδεκανήσιων, που υπάγονται κι αυτοί στο Φανάρι κι επομένως αφορά κι αυτούς η «ευνοϊκή» συμφωνία, φαίνεται να «κώλωσαν»), δικαιολόγησε με τον καλύτερο τρόπο τον όρο «τουρκόπαπας» που έχει αποδοθεί στους «ποιμένες» (με πρώτους πρώτους, τους πατριάρχες και τους μητροπολίτες) που έδρασαν στα όρια της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, εβρισκόμενοι σε απόλυτη σύμπνοια με τον εκάστοτε σουλτάνο, καταπιέζοντας από κοινού τους υπόδουλους ραγιάδες (οι προνομιούχοι παπάδες βεβαίως, δεν λογίζονται ως υπόδουλοι, γιατί πολύ απλά, ουσιαστικά δεν ήταν).

Τα συναισθήματα ποικίλα. Οι ευσεβείς χριστιανοί και πατριώτες, που γνωρίζουν δυο δράμια ιστορίας, αναρωτιούνται: *«Μα είναι δυνατόν; Οι Τούρκοι μας ξεκλήρισαν και οι παπάδες μας οικειοθελώς να γίνονται “Τούρκοι”;»*. Απ' την άλλη όμως, όσοι γνωρίζουν κάτι παραπάνω από δυο δράμια ιστορίας, ούτε απορούν, ούτε εξίστανται. Μπορούν να διαχωρίσουν τις έννοιες «Έθνος» και «Εκκλησία», που η τελευταία έχει καταβάλει «φιλότιμες» προσπάθειες να τις καταστήσει ταυτόσημες, ενίοτε παραχαράσσοντας την ίδια την ιστορία (την πραγματική ιστορία), που την έχει κατατάξει στις μαύρες σελίδες της.

Για τους απορούντες, ας ξεκαθαριστεί -για μια ακόμη φορά- πως Εκκλησία και -ελληνικό- έθνος, ουδεμία σχέση έχουν (ή μάλλον έχουν: Θύτη και θύματος...). Ουδέποτε οι Εκκλησία και οι παπάδες έβαλαν το έθνος, πάνω από την Ορθοδοξία και «του Χριστού την πίστη την αγία», καθώς και τα συμφέροντά της. Ως γνήσιοι χαμαιλέοντες, προσαρμόζονταν άνετα, στις συνθήκες που θεωρούσαν καλύτερες και ευδόκιμες. Και μιας κι αναφερόμαστε στους Κρήτες ιεράρχες, ας

(ξανα)θυμηθούμε τον «πατριωτικό» τους ρόλο στον ξεσηκωμό των Κρητικών, κατά την Ελληνική Επανάσταση του 1821, όταν γύριζαν την Κρήτη και έκαναν ότι μπορούσαν για να κάμψουν το ηθικό των επαναστατών, με κεντρικό σύνθημα: «Χριστιανοί! Ρίψατε το όπλα!».

Αφού λοιπόν, οι Κρήτες ιεράρχες θέλουν να συνεχίσουν την τουρκόδουλη παράδοση των προκατόχων τους, με γεια τους με χαρά τους. Δεν έχασε η Βενετιά βελόνι.

Ποιος ξέρει... Τώρα που ο Βαρθολομαίος έλυσε αυτό το «καυτό» πρόβλημα, ίσως ασχοληθεί και λίγο με τα εναπομείναντα γεροντάκια της Ίμβρου (απ' όπου κατάγεται) και της Τενέδου.

Και για να ευχηθούμε στους νέους «συμπολίτες» του, και στην «νέα» (ή «μητρική») τους γλώσσα: Άι σιχτίρ...